

De Klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg

is inzake de klacht 2021/045 van:

De heer XXX, geboren XXX, ten tijde van de klacht verblijvend in de Woenselse Poort, afdeling de Waagkant 1D, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. Het verdere verloop van het geding

Bij beslissing van de klachtencommissie van 3 september 2021 is de klacht van de heer XXX, nader te noemen klager, inzake de toepassing van verplichte zorg in de vorm van separatie op 4 augustus 2021 gegrond verklaard en voor de overige onderdelen ongegrond verklaard.

Wat het gegrond verklaarde gedeelte heeft de klachtencommissie de beslissing inzake de door klager ook verzochte schadevergoeding aangehouden teneinde partijen in de gelegenheid te stellen over die schadevergoeding nader uit te laten.

Namens klager heeft de patientenvertrouwenspersoon mevrouw XXX dat gedaan bij haar nadere toelichting van 16 september 2021 en namens de zorgaanbieder is een reactie ontvangen gedateerd 20 september 2021, opgesteld door mevrouw XXX, manager eenheid psychose, verbonden aan de instelling.

De beslissing is bepaald op heden.

2. Standpunt van de klager

Klager verzoekt de klachtencommissie om een schadevergoeding toe te kennen van € 400,- wegens het feit dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de zorgmachtiging een beslissing heeft genomen zonder overeenstemming te hebben bereikt met de geneesheer-directeur, een vergoeding van € 50,- omdat de beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet op schrift is gesteld en tevens een vergoeding van € 50,- omdat de klager geen afschrift heeft ontvangen van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid om terzake daarvan advies en bijstand van de PVP in te schakelen. In totaal verzoekt klager dus om een vergoeding van € 500,- toe te kennen.

Door de pvp wordt voorts toegelicht dat zij ermee bekend is dat de klachtencommissie vooralsnog geen aansluiting zoekt bij het zogenaamde forfaitaire stelsel zoals dat wordt voorgesteld in het Rapport van de Universiteit Amsterdam *‘Schadevergoeding vragen aan een klachtencommissie als bedoeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; wat is billijk?’* uit 2019 en de inmiddels aangepaste versie van het in dit rapport voorgestelde forfaitaire stelsel voor de vaststelling van schadevergoedingen. De klachtencommissie zoekt, aldus de PVP, in het algemeen aansluiting bij de richtlijnen zoals die worden gehanteerd in detentie. De zogenaamde RSJ normen. PVP merkt op dat dat opmerkelijk is aangezien de RSJ-normen ook een forfaitaire benadering omvatten.

Tenslotte verwijst de PVP naar de bevoegdheid van de klachtencommissie om op de voet van artikel 10:11 lid 1 Wvggz ambtshalve een schadevergoeding naar billijkheid toe te kennen.

3. Standpunt van de verweerder

Verweerder stelt dat uit de uitspraak van uw klachtencommissie blijkt dat de klacht enkel formeel gegrond is verklaard. Er was ten tijde van het opleggen van verplichte zorg niet voldaan aan het

vereiste van artikel 8:9 lid 1 Wvggz doordat de beslissing tot verplichte zorg niet opnieuw schriftelijk is uitgereikt aan klager. Inhoudelijk is de klacht wel ongegrond verklaard nu er is voldaan aan de vier rechtsbeginselen die ter beoordeling zijn voorafgaand aan het opleggen van de verplichte zorg.

De instelling merkt op dat zij het erg vervelend vindt voor klager dat hij kennelijk beperkt is in zijn vrijheden. De instelling is echter ook de mening toegedaan dat er wel degelijk omstandigheden waren waardoor er geen minder ingrijpende beperking kon worden opgelegd. Zij verwijst naar de uitspraak van de klachtencommissie waarin wordt geconstateerd dat de klacht inhoudelijk ongegrond is verklaard. Daarnaast komt het verzuim mede voort omdat klager eerder is beperkt in zijn vrijheden. Hierna is de verplichte zorg afgeschaald om vervolgens weer op te schalen. Bij het opnieuw opschalen heeft het genoemde verzuim plaatsgevonden.

Gelet op bovenstaande is de instelling de mening toegedaan dat het enige verwijt dat terecht is, is het niet afgeven van de genomen beslissing tot verplichte zorg op schrift. Indien dit wel was gebeurd zou er exact dezelfde beslissing genomen zijn. De instelling stelt dan ook voor om de vraag om schadevergoeding te verwerpen nu er voldoende onderbouwing is gedaan tot de beslissing van verplichte zorg en klager geen nadere bewijzen heeft waardoor hij schade zou hebben geleden.

Mocht de klachtencommissie toch overgaan tot het doen van een schadevergoeding dan wijst de instelling op het volgende. Het enkel benoemen van ervaren van onmacht, onzekerheid, spanning, frustratie, ergernis en rechteloosheid is immers volgens vaste jurisprudentie in het aansprakelijkheidsrecht onvoldoende om tot een schadevergoeding over te gaan.

De instelling geeft tenslotte aan dat zij zo nauwkeurig mogelijk erop toeziet dat aan alle vereisten van de wet wordt voldaan. De zorgverantwoordelijke heeft ter zitting al gemotiveerd waarom zij van mening is geweest dat er geen minder ingrijpende beperking mogelijk was op dat moment en wat de aanleiding is geweest voor deze beperkingen. De instelling heeft het vertrouwen in haar medewerkers dat zij niet willekeurig een keuze maken in dit systeem maar hier daadwerkelijk elke keer weer over nadenken, zo ook de betreffende zorgverantwoordelijke in de casus van klager.

4. Beoordeling

4.1. Formele vereisten

De klachtencommissie is bevoegd op grond van de artikelen 10:3 juncto 10: 11 Wvggz een billijke schadevergoeding toe te kennen als een klacht op grond van deze artikelen gegrond wordt verklaard. Alvorens tot het toekennen van een schadevergoeding over te gaan, dient de instelling op dat voornemen in de gelegenheid te worden gesteld om zich daarover uit te laten. De instelling is daartoe in de gelegenheid gesteld en heeft van haar bevoegdheid afgezien, zoals hiervoor is overwogen.

4.2 Inhoudelijke beoordeling

De vraag die thans voorligt is of de schending van voormelde norm tot schadevergoeding dient te leiden.

Zoals de klachtencommissie in haar beslissing van 3 september 2021 heeft overwogen zijn de formaliteiten zijn ten aanzien van de beslissing om op 4 augustus 2021 klager opnieuw te separeren volgens de klachtencommissie echter *niet* correct in acht genomen, zodat de klachtencommissie de klacht op dat onderdeel gegrond heeft verklaren.

Omdat immers sprake was van een aanvankelijke afbouw naar een kamerprogramma, dat daarna -na een nieuw incident op 4 augustus 2021- weer werd opgeschaald naar separatie op een nieuwe, andere afdeling onder nieuwe omstandigheden is de klachtencommissie van oordeel dat over deze nieuwe separatie opnieuw overleg had moeten plaatsvinden met een psychiater, eventueel direct achteraf. Ook had daarbij dan dus een nieuwe mededeling ex artikel 8.9 Wvggz aan klager uitgereikt dienen te worden hetgeen niet is gebeurd.

De klachtencommissie stelt vast dat uit de voortgangsrapportages blijkt dat weliswaar is gepoogd om bij de nieuwe separatie op 4 augustus 2021 de dienstdoende arts in te schakelen maar dat die betreffende arts daaraan niet wenste mee te werken en het aldus niet tot een consult is gekomen. De klachtencommissie acht dat gelet op de ingrijpendheid van de maatregel van separatie onbegrijpelijk en zelfs kwalijk, zodat zij de klacht op dit onderdeel ook gegrond heeft verklaard, ook omdat de betreffende beslissing tot hernieuwde separatie (dus) niet op papier is gezet en aan klager is uitgereikt. Juist bij maatregelen als separatie mag uiterste zorgvuldigheid van de instelling worden verwacht en dat is niet gebeurd.

De klachtencommissie zal dus de klacht op voormelde formele gronden gegrond verklaren. Zij merkt daarbij op dat het niet consulteren van een psychiater bij een separatie overigens meer dan slechts een formeel verzuim is, zoals verweerder lijkt te stellen in haar verweer.

Hoewel de klachtencommissie van oordeel is dat uit het dossier, uit de voortgangsrapportages en uit de behandeling ter zitting afdoende is gebleken van een ernstige situatie op grond waarvan wel degelijk sprake is van ernstig nadeel om verplichte zorg in de vorm van separatie toe te passen op 4 augustus 2021, acht zij het verzuim van de ingeschakelde dienstdoende arts om niet aan een beoordeling bij of direct na de separatie mee te werken zodanig ernstig dat een schadevergoeding van € 75,- op zijn plaats wordt geacht.

De klachtencommissie acht deze schadevergoeding billijk omdat sprake is van meer dan alleen een formeel verzuim (het niet uitreiken van het formulier ex artikel 8.9 Wvvgz), maar dat sprake is van een situatie waarbij sprake is van immaterieel nadeel bij klager, ook als dat nadeel mogelijk achteraf optreedt. Immers, het feit dat een dienstdoende arts het kennelijk niet nodig vindt om een patiënt die gesepareerd wordt direct of spoedig daarna te beoordelen, betekent kennelijk dat die arts de situatie waarin een gesepareerde patiënt zich bevindt niet belangrijk genoeg vindt. Dat houdt niet alleen een ernstig plichtsverzuim in maar is ook een schending van de persoonlijke integriteit van een ingesloten patiënt, die recht heeft op een behoorlijke beoordeling door een arts/psychiater op het moment dat hij gesepareerd wordt. Een patiënt dient te allen tijde en zeker op het moment van een separatie, serieus genomen te worden en zelfs het gevoel dat dat niet is gebeurd, levert bij klager immaterieel nadeel op, die een schadevergoeding rechtvaardigt.

In de dagen na de separatie op 4 augustus 2021 is klager -met inachtneming van de beginselen van veiligheid, proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid- klager dagelijks (meerdere malen) gesproken en beoordeeld en is de separatie op geleide van het beeld uiteindelijk (opnieuw) afgeschaald naar eerst een gesloten kamerprogramma en vervolgens naar een open kamerprogramma op 16 augustus 2021. Zoals de klachtencommissie reeds heeft overwogen in haar beslissing van 3 september 2021 is dat zorgvuldig, snel genoeg en voldoende adequaat gebeurd. De schadevergoeding ziet dus uitsluitend op het niet beoordelen van de situatie op het moment dat de hernieuwde separatie is ingezet op 4 augustus 2021, niet op de dagen daarna.

5. Schadevergoeding

Gelet op al het voorgaande acht de klachtencommissie ene schadevergoeding van € 75,- in overeenstemming met de wettelijke maatstaven en zal zij die aan klager toekennen.

6. Uitspraak

De klachtencommissie voornoemd

Kent aan klager een schadevergoeding toe van € 75,- .

ALDUS gedaan op 24 september 2021 door de klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg, bestaande uit de heer mr. dr. XXX, vice-voorzitter, en de leden mw XXX, psychiater, en dhr. XXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXX, plv. secretaris.